

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

УДК 336.1:65.011.1

DOI <https://doi.org/10.32782/TNU-2707-0581/2024.6/09>

Гончарук В.Л.

ПрАТ ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Фінансово-економічна безпека є важливим елементом стабільного функціонування держави та бізнесу в умовах глобальних викликів і невизначеності. У статті досліджено ключові чинники, що впливають на стан фінансово-економічної безпеки на макро– та мікрорівнях, розроблено механізм її забезпечення, а також надано рекомендації щодо його впровадження.

Мета дослідження полягає у створенні механізму забезпечення фінансово-економічної безпеки для ефективного протистояння внутрішнім і зовнішнім викликам. Завдання дослідження включають: визначення ключових факторів на макро– та мікрорівнях, розробку механізму забезпечення фінансово-економічної безпеки та надання практичних рекомендацій.

Аналіз показав, що серед основних загроз фінансово-економічній безпеці на макрорівні є економічна нестабільність, ризики, які пов'язані зі змінами в міжнародному середовищі, та недосконалість регуляторної політики. На мікрорівні основними викликами є фінансові махінації, недостатній рівень внутрішнього контролю, кіберзагрози та низький рівень обізнаності персоналу щодо сучасних ризиків. Запропонований механізм забезпечення фінансово-економічної безпеки включає такі етапи: аналіз поточного стану, ідентифікація загроз і ризиків, розробка стратегії, формування системи моніторингу, впровадження заходів захисту, реагування на інциденти, оцінка ефективності та корекція стратегії. Особливу увагу приділено інтеграції механізму з корпоративними та державними стратегіями сталого розвитку. Надано практичні рекомендації щодо посилення фінансово-економічної безпеки, які включають автоматизацію процесів моніторингу, удосконалення регуляторних рамок, впровадження інноваційних технологій у системи контролю та навчання персоналу. Підкреслено важливість міжнародної співпраці у протидії глобальним викликам.

Стаття сприяє підвищенню розуміння фінансово-економічної безпеки як системного явища, пропонуючи інструменти для її ефективного забезпечення. Подальші дослідження можуть бути зосереджені на адаптації розробленого механізму до специфічних умов різних секторів економіки та вдосконаленні методів прогнозування загроз в умовах цифрової трансформації.

Ключові слова: фінансово-економічна безпека, механізм забезпечення, чинники, фінансові махінації, міжнародні санкції, ідентифікація ризиків, глобальні загрози, економічна стабільність.

Постановка проблеми. В умовах сучасних глобальних викликів, таких як геополітична нестабільність, економічні кризи, пандемії та зростання кіберзагроз, питання фінансово-економічної безпеки набуває ключового значення. Ефективне забезпечення фінансово-економічної безпеки вимагає комплексного підходу, що охоплює як національний рівень, так і рівень окремих підприємств. На державному рівні це передбачає створення ефективних механізмів моніторингу

та запобігання ризикам, які можуть загрожувати макроекономічній стабільності. Водночас, на рівні підприємств важливо впроваджувати стратегії управління фінансовими ризиками, що забезпечать їхню стійкість до зовнішніх і внутрішніх викликів.

Як зазначають С. Супруненко, І. Муравйова та І. Канцур, фінансово-економічна безпека є невіддільним елементом реалізації стратегії сталого розвитку країни, що підкреслює її критичну роль

у формуванні національної економічної стійкості [1]. З іншого боку, забезпечення економічної безпеки на рівні підприємств є основою для їх конкурентоспроможності, особливо в умовах турбулентного середовища [2]. Відсутність скоординованих дій на рівні держави та підприємств створює прогалини, які можуть бути використані для економічного тиску чи дестабілізації.

Додатково, зовнішні загрози, такі як вплив міжнародних економічних санкцій, фінансові кризи та глобалізаційні виклики, ускладнюють завдання збереження економічної безпеки. Як наголошують М. Флейчук та І. Бабець, важливим аспектом економічної безпеки є адаптація національних механізмів до швидких змін глобального економічного середовища [3]. Паралельно, І. Потапюк, С. Мазіленко та М. Прусова підкреслюють, що фінансово-економічна безпека підприємств є основою для їх стійкості до ризиків і забезпечення сталого розвитку [4].

Отже, розробка ефективних механізмів забезпечення фінансово-економічної безпеки повинна враховувати одночасно стратегічні інтереси держави та підприємств. Такий підхід дозволить створити систему, що здатна адаптуватися до змін у глобальному середовищі та забезпечити економічну стабільність на різних рівнях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Фінансово-економічна безпека є однією з ключових передумов стабільності та сталого розвитку держави. Останні дослідження в цій сфері фокусуються на багатовимірному характері цього поняття, що охоплює управління ризиками, використання інноваційних технологій і забезпечення ефективного правового регулювання. У цьому літературному огляді проаналізовано сучасні наукові підходи до визначення, оцінки та зміцнення фінансово-економічної безпеки на різних рівнях управління.

В науковій літературі існують різні концептуальні підходи до визначення поняття «фінансово-економічна безпека». Воно є багатовимірним і включає інституційні, організаційні та правові механізми, які спрямовані на захист від внутрішніх та зовнішніх загроз. При цьому виникає необхідність інтеграції елементів соціальної відповідальності в механізми безпеки, що посприяє сталому розвитку держави [5].

Деякі науковці розглядають фінансово-економічну безпеку через призму інновацій, акцентуючи на важливості використання сучасних технологій, таких як штучний інтелект (ШІ) та блокчейн, для моніторингу ризиків і забезпечення прозорості у фінансових системах [6].

У статті А. Ділігул та А. Лукомської розглянуто фінансово-економічну безпеку як ключовий елемент загальної національної безпеки. Автори підкреслюють, що в умовах глобалізації і посилення конкуренції між державами, забезпечення економічної безпеки стає основою для стабільності та зростання. Вони наголошують на важливості інтеграції фінансових механізмів із системою правового регулювання [7].

У свою чергу, В. Баранюк пропонує використання факторного аналізу рентабельності продажів як інструменту оцінки економічної безпеки підприємств. Автор доводить, що рентабельність може виступати показником фінансової стабільності й індикатором готовності підприємства протистояти зовнішнім і внутрішнім загрозам [8]. Комплексну систему управління фінансово-економічною безпекою на рівні підприємств запропонували О. Сташук та ін. Вони виокремили ключові компоненти цієї системи: аналіз ризиків, моніторинг фінансових потоків і стратегічне планування. Автори наголошують на важливості систематичної оцінки загроз для збереження економічної стабільності підприємства [9].

Аналізу фінансової безпеки держави в контексті глобалізації присвячена наукова розвідка О. Резника та ін. Дослідники встановили основні чинники, що впливають на фінансову стабільність, включаючи зовнішні економічні загрози, такі як міжнародні санкції і фінансові кризи [10].

Важливою проблемою залишається дослідження перспектив відновлення фінансової безпеки після кризових явищ, оскільки існує об'єктивна необхідність створення адаптивних механізмів, які дозволяють швидко реагувати на зміни в глобальному середовищі [11].

Н. Носань та С. Назаренко аналізували проблеми управління фінансовою безпекою на різних рівнях системи управління. Було запропоновано удосконалення методологічних підходів до оцінки фінансових ризиків та адаптацію до сучасних викликів [12].

Останні наукові дослідження підкреслюють, що проблема фінансово-економічна безпека має багаторівневий характер. На рівні держави важливо використовувати інноваційні технології і забезпечувати ефективне правове регулювання. Для підприємств ключовими є аналіз ризиків, адаптація до змін у зовнішньому середовищі та стратегічне планування.

Постановка завдання. Метою дослідження є створення ефективного механізму забезпечення фінансово-економічної безпеки, що враховує сучасні

глобальні виклики й особливості функціонування як державних інституцій, так і підприємств.

Завдання дослідження:

1. Визначити ключові фактори, які впливають на стан фінансово-економічної безпеки на макро- та мікрорівнях.

2. Розробити структурований механізм забезпечення фінансово-економічної безпеки з урахуванням сучасних глобальних викликів і загроз.

3. Сформулювати практичні рекомендації для підвищення рівня фінансово-економічної безпеки в контексті сталого розвитку.

Виклад основного матеріалу. Аналіз ключових чинників, які впливають на стан фінансово-економічної безпеки, дозволив встановити суттєві відмінності між впливами на макро- та мікрорівнях, а також виявити їх взаємозв'язок.

На макрорівні фінансово-економічна безпека значною мірою залежить від загальної економічної стабільності. Високий рівень інфляції, значний державний борг або бюджетний дефіцит створюють ризики для функціонування національної економіки та її здатності протистояти внутрішнім і зовнішнім викликам. Стан платіжного балансу, зокрема баланс зовнішньої торгівлі, визначає здатність країни підтримувати фінансову незалежність та уникати надмірної залежності від зовнішніх запозичень.

Стан фінансової системи також є критичним, оскільки довготривала стабільність банківського сектору, прозорість фінансових ринків і доступність кредитування для бізнесу та населення суттєво впливають на рівень фінансової безпеки. Окрему роль відіграє регулювання з боку держави, яке має запобігати фінансовим кризам і забезпечувати прозорість економічних процесів.

Політична стабільність є ще одним вагомим чинником. Політичні кризи, корупція та недостатня прозорість у прийнятті рішень послаблюють фінансову стійкість країни. Особливої уваги потребує вплив зовнішніх викликів, таких як глобалізація, економічні санкції і геополітична напруженість, що створюють додатковий тиск на економіку.

Соціально-економічні аспекти, зокрема рівень зайнятості, доходи населення та нерівність у розподілі ресурсів, впливають на здатність економіки забезпечувати стійкість у довгостроковому періоді. Низький рівень соціального захисту та недостатні доходи громадян можуть призводити до дестабілізації економічної ситуації.

На мікрорівні чинники, які впливають на фінансово-економічну безпеку, здебільшого пов'язані зі

станом фінансової стійкості підприємств. Підприємства, які мають стабільні фінансові показники, включно з ліквідністю, платоспроможністю та рентабельністю, краще адаптуються до кризових ситуацій і мають більшу конкурентну перевагу.

Інноваційна активність підприємств також є визначальним фактором. Здатність адаптуватися до технологічних змін та інвестувати в інновації дозволяє бізнесу утримувати свої позиції на ринку та сприяти розвитку економіки загалом. Конкурентоспроможність підприємств, що базується на якості продукції, ефективності стратегічного планування та управлінні ризиками, є важливим індикатором їхнього внеску у фінансово-економічну безпеку.

Особливу увагу необхідно приділити управлінським аспектам, зокрема ефективності менеджменту, реалізації антикризових стратегій і формуванню корпоративної культури. Успішне керування ресурсами та процесами на підприємстві підвищує його стійкість до зовнішніх і внутрішніх викликів.

Водночас важливим елементом забезпечення фінансово-економічної безпеки на мікрорівні є інституційне середовище. Ефективна взаємодія з державними органами, доступність фінансових ресурсів і державна підтримка створюють сприятливі умови для розвитку бізнесу.

Таким чином, комплексний підхід до врахування впливу зазначених чинників є необхідною умовою розробки ефективних механізмів забезпечення фінансово-економічної безпеки як на рівні держави, так і на рівні підприємств.

Визначення ключових чинників, які впливають на фінансово-економічну безпеку, підкреслює складність і багатовимірність цього явища. Очевидно, що забезпечення стійкості економічної системи вимагає не лише розуміння впливу макро- та мікрорівневих чинників, але й створення чіткого системного механізму, здатного мінімізувати ризики та реагувати на виклики. Такий механізм повинен враховувати як стратегічні потреби держави, так і оперативні потреби підприємств, забезпечуючи їхню взаємодію для досягнення спільної мети – зміцнення фінансово-економічної безпеки (Рис. 1).

Забезпечення фінансово-економічної безпеки є комплексним завданням, яке охоплює аналіз, планування, впровадження заходів захисту та їх постійний моніторинг. На першому етапі увага зосереджується на діагностиці поточного стану об'єкта управління. Це включає збір фінансових і економічних даних, їхню глибоку аналітичну

обробку, а також виявлення слабких місць, що можуть стати причиною потенційних загроз. Проводиться ретельний аналіз зовнішніх факторів, таких як ринкові зміни чи вплив міжнародних санкцій, а також внутрішніх аспектів, до яких належать недоліки в управлінні або недостатність ресурсів.

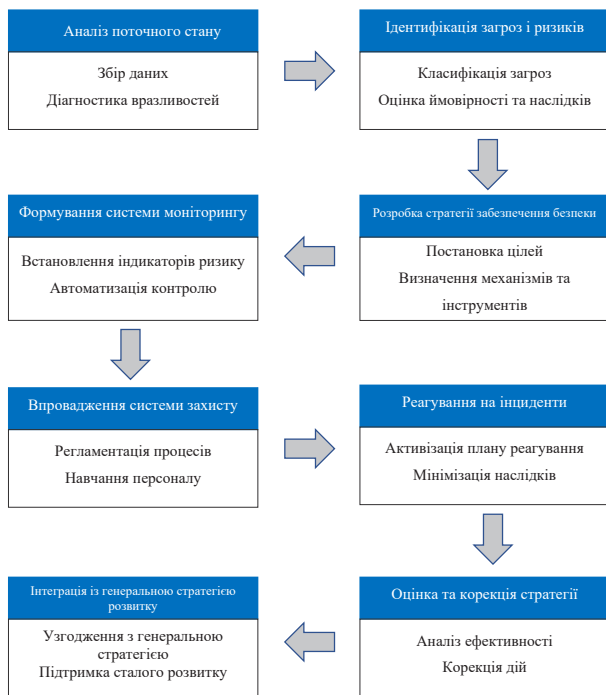

Рис. 1. Структура механізму забезпечення фінансово-економічної безпеки

Джерело: власна розробка автора.

Ідентифікація загроз є наступним кроком, який дозволяє систематизувати потенційні ризики та оцінити їхню ймовірність і наслідки. Цей етап спрямований на розуміння того, які загрози можуть завдати найбільшої шкоди, а які напрямки потребують найбільшого захисту. Для кожної загрози визначаються ймовірні сценарії її розвитку та відповідні заходи протидії.

На основі отриманих даних формується стратегія забезпечення фінансової і економічної безпеки. Вона охоплює визначення цілей, наприклад, мінімізацію ризиків чи створення стійкої до криз системи, а окремо розробляються конкретні заходи та механізми реалізації, такі як страхування активів, використання сучасних технологій для автоматизації контролю чи впровадження програм внутрішнього аудиту.

Важливим елементом цієї системи є постійний моніторинг. Для цього розробляється система індикаторів ризику, яка дозволяють оцінити стан безпеки в режимі реального часу. Автоматизація

процесів за допомогою цифрових платформ значно підвищує ефективність контролю, зменшуючи людський чинник і знижуючи час реагування на потенційні загрози.

Після впровадження стратегії особлива увага приділяється регламентації процесів і навчання персоналу. Чіткі інструкції допомагають уникати плутанини в діях, тоді як навчальні програми підвищують обізнаність працівників щодо можливих загроз і їх запобігання.

Коли загроза реалізується, система активує заздалегідь розроблений план реагування. Це може включати такі заходи, як мобілізація фінансових резервів, посилення контролю чи залучення зовнішніх експертів. Головне завдання цього етапу – мінімізувати наслідки з мінімальними втратами для організації чи держави.

Завершальним етапом є оцінка ефективності впроваджених заходів та внесення коректив. Регулярний аналіз дозволяє вдосконалювати стратегію, адаптуючи її до змін у зовнішньому чи внутрішньому середовищі. Система безпеки інтегрується у загальні стратегічні плани, щоб виконувати не лише функцію захисту, але і стати підґрунтям для сталого розвитку.

Отже, забезпечення фінансово-економічної безпеки є динамічним процесом, що базується на постійній оцінці, адаптації та вдосконаленні.

Забезпечення фінансово-економічної безпеки є критичним елементом сталого розвитку, оскільки ризики та загрози, як внутрішні, так і зовнішні, можуть суттєво впливати на ефективність функціонування економічних систем. Розроблений механізм створює чітку структуру для виявлення вразливостей, оцінки ризиків і реагування на них. Однак для його повноцінного впровадження необхідно доповнити механізм конкретними рекомендаціями, що сприятимуть підвищенню ефективності безпекових заходів, а також дозволять інтегрувати їх у практику управління на макро– та мікрорівнях.

По-перше, важливо посилити системи моніторингу й аналізу ризиків шляхом впровадження сучасних інформаційних технологій. Автоматизовані системи збору та аналізу даних дозволять оперативно виявляти потенційні загрози, а також прогнозувати їхній розвиток. Інтеграція аналітичних платформ із системами внутрішнього контролю допоможе створити єдиний інформаційний простір для управління ризиками.

По-друге, необхідно розвивати інституційний потенціал для протидії зовнішнім загрозам. Це може включати створення регуляторних рамок

для захисту від глобальних економічних криз, удосконалення фінансових регуляторів і підвищення рівня їхньої взаємодії з міжнародними організаціями. Розробка політик, які знижують залежність економіки від зовнішніх факторів, таких як коливання світових ринків, також сприятиме зміцненню безпеки.

Третім важливим кроком є вдосконалення управління персоналом. Організація регулярного навчання та тренінгів для співробітників фінансових і економічних установ підвищить рівень обізнаності про можливі загрози та шляхи їхнього запобігання. Особливу увагу слід приділяти розвитку корпоративної культури, яка сприятиме прозорості, відповідальності та доброчесності.

Ще одним напрямом є впровадження дієвих заходів щодо реагування на кризи. Це передбачає створення резервних фондів, розробку детальних планів дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій та організацію чітких каналів комунікації під час кризових подій.

Нарешті, доцільно забезпечити інтеграцію механізмів безпеки з довгостроковими стратегічними цілями. Це дозволить збалансувати оперативні заходи із завданнями сталого розвитку, спрямованими на підтримку конкурентоспроможності, інноваційності й економічної стабільності.

Реалізація цих рекомендацій створить умови для системного підходу до забезпечення фінансово-економічної безпеки, а також підвищить здатність адаптуватися до викликів сучасного середовища.

Висновки. У цій статті проведено дослідження проблеми фінансово-економічної безпеки та розроблено механізм її забезпечення, що охоплює всі етапи управління – від аналізу поточного стану

до реагування на інциденти й адаптації до нових умов. Встановлено, що фінансово-економічна безпека є комплексною категорією, яка залежить як від внутрішніх чинників (ефективності управління, прозорості фінансових операцій), так і від зовнішніх (економічних криз, змін у глобальному ринковому середовищі).

Розроблений механізм забезпечення фінансово-економічної безпеки передбачає комплексний підхід до управління ризиками, включаючи їхню ідентифікацію, оцінку, розробку захисних стратегій і впровадження систем моніторингу. Запропоновані рекомендації дозволяють посилити контроль за вразливими напрямками, удосконалити реагування на загрози та забезпечити гармонійне поєднання заходів безпеки з довгостроковими цілями сталого розвитку.

Результати дослідження свідчать про важливість автоматизації процесів моніторингу й аналізу ризиків, підвищення компетентності персоналу та інтеграції системи безпеки з інноваційними технологіями. Зокрема, особлива увага має бути приділена створенню резервів, які забезпечать стійкість економіки до кризових явищ, а також активізації міжнародної співпраці для протидії глобальним викликам.

Подальші дослідження у цій сфері можуть бути спрямовані на адаптацію запропонованого механізму до специфічних умов різних секторів економіки. Зокрема, перспективними є дослідження впливу цифрових технологій на фінансово-економічну безпеку, удосконалення інструментів прогнозування загроз, а також розробка моделей інтеграції безпекових систем із стратегічними цілями розвитку в умовах швидкоплинного зовнішнього середовища.

Список літератури:

1. Супруненко С., Муравйова І., Канцур І. Фінансово-економічна безпека як основа для реалізації стратегії сталого розвитку країни. *Національні інтереси України*. 2024. № 4 (4). С. 440–448. URL: [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2024-4\(4\)-440-448](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2024-4(4)-440-448) (дата звернення: 18.12.2024).
2. Литовченко О. Ю., Протас А. Ю. Фінансово-економічна безпека підприємств в умовах воєнної економіки: стратегічний аспект. *Фінансове та інформаційно-аналітичне забезпечення безпеки бізнесу в умовах воєнної економіки та повоєнного відновлення* : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 22–23 листоп. 2023 р. Харків, 2023. С. 123–125. URL: <https://eprints.kname.edu.ua/64334> (дата звернення: 18.12.2024).
3. Fleychuk M., Babets I. External economic security of Ukraine: conditions, problems and prospects. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2020. Vol. 42, No. 3. P. 316–322. URL: <https://doi.org/10.15544/mts.2020.31> (дата звернення: 18.12.2024).
4. Потапюк І. П., Мазіленко С. С., Прусова М. О. Фінансово-економічна безпека як основа безпеки підприємства. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2022. № 2 (02). С. 156–160. URL: <https://doi.org/10.32782/dees.2-26> (дата звернення: 18.12.2024).
5. Шакун Є., Гонта О. Основні концептуальні підходи до визначення поняття «фінансово-економічна безпека». *Соціальне підприємництво як інструмент відновлення України* : форум стейкхолдерів розвитку соціального підприємництва (м. Чернігів, 16 вересня 2024 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка»,

2024. С. 181–183. URL: <https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2024/09/zbirnyk.pdf#page=181> (дата звернення: 18.12.2024).

6. Гнатенко І., Земцов М., Василенко С. Фінансово-економічна безпека держави на інноваційній основі. *Стратегічний менеджмент агропродовольчої сфери в умовах глобалізації економіки: безпека, інновації, лідерство* : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Полтава, 27 вересня 2024 р. Полтава : ПДАУ, 2024. Том 1. С. 122–126. URL: <https://stlnau.in.ua/samoosvita/item/2024/pdau240927.pdf#page=122> (дата звернення: 18.12.2024).

7. Ділігул А., Лукомська А. Фінансово-економічна безпека як одна з основних складових безпеки країни. *Наукові перспективи*. 2024. № 7 (49). С. 1019–1027. URL: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-7\(49\)-1019-1027](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-7(49)-1019-1027) (дата звернення: 18.12.2024).

8. Баранюк, В. В. Факторний аналіз рентабельності продажів торгового підприємства як інструмент визначення його економічної безпеки. *Сучасні проблеми і перспективи економічної динаміки* : матеріали X Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. здобувачів вищ. освіти та молодих учених (м. Умань, 16 листоп. 2023 р.). Умань : УДПУ імені Павла Тичини, 2023. С. 239–242. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/16058/1/%2B2023%20%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A%2016.11.23.pdf#page=239> (дата звернення: 18.12.2024).

9. Comprehensive system of financial and economic security of the enterprise / O. Stashchuk et al. *International Journal of Management*. 2020. Vol. 11, No. 5. P. 330–340. URL: <https://doi.org/10.34218/IJM.11.5.2020.032> (дата звернення: 18.12.2024).

10. Financial security of the state / O. M. Rieznik et al. *Journal of Security and Sustainability Issues*. 2020. Vol. 9, No. 3. P. 843–852. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/82683> (дата звернення: 18.12.2024).

11. Assessment of the prospects for restoring the financial security of the state / N. Shmygol et al. *Financial and Credit Activity-Problems of Theory and Practice*. 2021. No. 5 (40). P. 226–235. URL: <https://www.fkd.net.ua/index.php/fkd/article/download/3457/3363/11850> (дата звернення: 18.12.2024).

12. Nosan N., Nazarenko S. Financial security management in economic security systems at different levels of management systems: methodological problems. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 2022. Vol. 6, No. 41. P. 138–146. URL: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v6i41.251418> (дата звернення: 18.12.2024).

Honcharuk V.L. MECHANISMS FOR ENSURING FINANCIAL AND ECONOMIC SECURITY IN THE CONTEXT OF GLOBAL CHALLENGES

Financial and economic security is crucial for the stable functioning of the state and businesses in the context of global challenges and uncertainty. This article investigates the key factors affecting financial and economic security at both macro and micro levels, develops a mechanism for its provision, and provides recommendations for its implementation.

The research aims to create a mechanism for ensuring financial and economic security to effectively counteract both internal and external challenges. The research tasks include identifying the key factors at the macro and micro levels, developing the mechanism for ensuring financial and economic security, and providing practical recommendations.

The analysis revealed that the main threats to financial and economic security at the macro level include monetary instability, risks related to changes in the international environment, and the imperfection of regulatory policies. At the micro level, the primary challenges are financial fraud, inadequate internal control, cyber threats, and low staff awareness regarding modern risks. The proposed mechanism for ensuring monetary and economic security comprises several stages: analysis of the current state, identification of threats and dangers, strategy development, establishment of a monitoring system, implementation of protection measures, incident response, effectiveness evaluation, and strategy adjustment. Special attention is given to integrating the mechanism with corporate and state sustainable development strategies. Practical recommendations for strengthening financial and economic security include automating monitoring processes, enhancing regulatory frameworks, implementing innovative technologies in control systems, and training staff. The importance of international cooperation in addressing global challenges is emphasised.

This article enhances the understanding of financial and economic security as a systemic phenomenon by offering tools for its effective provision. Further research may focus on adapting the developed mechanism to the specific conditions of various economic sectors and improving threat forecasting methods in the context of digital transformation.

Key words: financial and economic security, provision mechanism, factors, financial fraud, international sanctions, risk identification, global threats, economic stability.